

Inför hörselscreening – hörselvård kan inte vänta

God hörsel är en förutsättning för att kunna delta i samhällslivet. Ändå är hörselnedsättning en av våra vanligaste funktionsnedsättningar – omkring 1,8 miljoner svenskar berörs. Trots det upptäcks problemen ofta alldeles för sent.

Det måste vi ändra på.

Hörselnedsättning smyger sig ofta på. Många vänjer sig gradvis vid att höra sämre och söker inte vård förrän problemen blivit stora. Under tiden hinner konsekvenserna växa: kommunikationen försämras, arbetslivet påverkas och det sociala livet krymper.

Särskilt allvarligt är att obehandlad hörselnedsättning innebär en ökad belastning på hjärnan. Att ständigt försöka tolka otydligt tal leder till så kallad hörselstress – en kognitiv trötthet som påverkar både minne, koncentration och ork. Forskning visar dessutom att obehandlad hörselnedsättning är en av de största påverkbara riskfaktorerna för demens.

Det här är inte bara en individuell fråga. Det är ett växande folkhälsoproblem.

Ändå saknas i dag systematiska insatser för att upptäcka hörselnedsättning i tid. Det är anmärkningsvärt. Vi screenar för mycket annat i vården – men inte för en funktionsnedsättning som påverkar var femte vuxen.

Tidiga hörseltest och regelbunden screening skulle kunna göra avgörande skillnad:

- fler skulle få hjälp innan problemen fördjupas
- behovet av mer omfattande insatser skulle minska
- fler skulle kunna fortsätta arbeta och delta aktivt i samhället

Samtidigt behöver hörselvården stärkas. Den som väl söker hjälp måste mötas av en fungerande vårdkedja – med snabb diagnostik, tillgång till hörapparater och individuellt anpassad rehabilitering. I dag ser vi i stället ojämlik vård, långa väntetider och stora skillnader mellan regioner.

Det håller inte.

Vi behöver en mer sammanhållen hörselvård – där tidig upptäckt, rehabilitering och uppföljning hänger ihop.

Att investera i hörselvård är inte en kostnad – det är en besparing. När människor får rätt stöd i tid minskar risken för ohälsa, isolering och behov av framtida vård och omsorg.

Därför är frågan till politikerna enkel:

När införs systematisk hörselscreening – och när får vi en hörselvård som motsvarar behoven?